

prima instanță: D. Sușchevici
instanța de apel: Iu. Cimpoi, A. Pahopol, V. Brașoveanu

dosarul nr. 3ra-1330/16

DECIZIE

09 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iuliana Oprea
Galina Stratulat
Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Irina Arseni

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Irinei Arseni împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative, obligarea calculării și achitării indemnizației pentru creșterea copilului minor până la împlinirea vârstei de 3 ani

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, casată hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 februarie 2016, în partea admiterii acțiunii și pronunțată în această parte o nouă hotărâre de respingere a acțiunii, ca depusă cu omiterea termenului de prescripție, în rest hotărârea primei instanțe fiind menținută

constată:

La 07 iulie 2015, Irina Arseni a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative și obligarea calculării și achitării indemnizației pentru creșterea copilului minor până la împlinirea vârstei de 3 ani.

În motivarea acțiunii a invocat că la 17 iulie 2004, a înregistrat căsătoria cu Ghenadie Arseni, iar din căsătorie s-a născut copilul Alina Arseni, la 28 ianuarie 2013.

Menționează că începând cu 29 iunie 2004, este angajată în cadrul Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și în prezent deține funcția de specialist principal al Secției

auto a Direcției management logistic și achiziții a Departamentului Poliției de Frontieră.

Sușține că prin ordinul Departamentului Poliției de Frontieră nr. 618/ps din 31 mai 2013 i-a fost acordat concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului pentru perioada 29 mai 2013 – 28 ianuarie 2016.

Astfel, afirmă că după nașterea copilului, în luna octombrie 2013, în scopul obținerii indemnizației pentru creșterea copilului, a depus actele la Casa Teritorială de Asigurări Rîșcani mun. Chișinău, iar ca urmare, i-a fost stabilită indemnizația pentru creșterea copilului în mărime de 400 lei lunar, o indemnizație de care beneficiază o persoană neasigurată.

Nefiind de acord cu mărimea indemnizației pentru creșterea copilului stabilită, la 08 iunie 2015, a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani mun. Chișinău cerere prealabilă, prin care a solicitat calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, în mărime de 30% din venitul lunar realizat în ultimele 12 luni calendaristice până la nașterea copilului, însă prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. A-1051/15 din 30 iunie 2015, cererea prealabilă a fost respinsă.

Relevă că a depus și la Departamentul Poliției de Frontieră o cerere, prin care a solicitat calcularea și achitarea indemnizației lunare menționate, însă prin răspunsul nr. 35/10-A-129/15 din 08 iunie 2015, a fost informată că nu are temei legal pentru a-i stabili și achita indemnizația solicitată.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 52 din Legea nr. 283 din 23 decembrie 2011 cu privire la Poliția de Frontieră, art. 4 alin. (1) din Legea nr. 489 din 08 iulie 1999 privind sistemul public de asigurări sociale, art. 7 alin. (2), art. 18 alin. (1), (4) din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, art. 1 alin. (2), art. 3 alin. (1) lit. b), art. 7, 16 alin. (1) și (3), art. 19 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, art. 166-167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale exprimat în răspunsul nr. A-1051/15 din 30 iunie 2015, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea indemnizației lunare pentru creșterea copilului Alina Arseni, născută la 28 ianuarie 2013, în mărime de 1577,63 lei, de la nașterea copilului și până la împlinirea de către aceasta a vârstei de 3 ani, recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne exprimat în răspunsul nr. 35/10-A-129/15 din 08 iunie 2015, obligarea Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne de a-i calcula și achita indemnizația lunară pentru creșterea copilului Alina Arseni, născută la 28 ianuarie 2013, în mărime de 1577,63 lei, de la nașterea copilului și până la împlinirea de către aceasta a vârstei de 3 ani și încasarea de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul ei a cheltuielilor de judecată.

La 15 februarie 2016, Irina Arseni, reprezentată de avocatul Veaceslav Brăteanu a depus o cerere, prin care a solicitat repunerea în termenul de adresare

cu cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Poliției de Frontieră cu privire la acordarea indemnizației de concediu pentru îngrijirea copilului minor Alina Arseni, până la vârsta de 3 ani.

Prin hotărârea Judecătoriai Centru mun. Chișinău din 18 februarie 2016 acțiunea a fost admisă parțial, a fost recunoscut ilegal răspunsul Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne nr. 35/10-A-129/15 din 08 iunie 2015 și a fost obligat Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne să calculeze și să achite în beneficiul Irinei Arseni indemnizația pentru creșterea copilului Alina Arseni, născută la 28 ianuarie 2013, lunar a câte 30 % din salariul mediu pe perioada 28 ianuarie 2013 - 03 februarie 2014. În rest, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2016, a fost admis apelul declarat de către Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne, casată hotărârea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 18 februarie 2016, în partea admiterii acțiunii și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre prin care a fost respinsă cererea privind repunerea cererii de chemare în judecată în termen depusă de către Irina Arseni, reprezentată de avocatul Veaceslav Brăteanu și a fost respinsă acțiunea Irinei Arseni împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea calculării și achitării indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 12 iulie 2016, Irina Arseni a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei recurate, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Consideră greșită concluzia instanței de apel precum că ar fi înaintat cererea prealabilă și cererea de chemare în judecată împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne cu omiterea termenelor prevăzute de art. 14 și 17 din Legea contenciosului administrativ.

În acest sens, relevă că s-a adresat cu cerere prealabilă către Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne la data de 02 iunie 2015 prin care a solicitat calcularea și achitarea indemnizației, iar prin răspunsul Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne din 08 iunie 2015, i s-a refuzat în satisfacerea cererii prealabile.

Astfel, indică că la 07 iulie 2015, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la recunoașterea ilegală a răspunsului Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne din 08 iunie 2015.

În atare circumstanțe, susține că a respectat termenele de prescripție prevăzute de art. 14 și 17 din Legea contenciosului administrativ.

Remarcă că în instanțele ierarhic inferioare a invocat prevederile art. 27 alin. (3) din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru

incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, potrivit cărora indemnizația neplătită la timp din vina organului care o stabilește sau o plătește se achită fără nicio limită în termen.

În acest aspect, consideră că prima instanță a apreciat corect circumstanțele cazului adoptând o hotărâre absolut legală.

Mai mult ca atât, indică că, cu titlu de asigurare împotriva unor interpretări ale legislației, a fost solicitată instanței judecătorești repunerea în termenul de adresare cu solicitarea de calculare și achitare a indemnizației, pe care instanța de apel a respins-o neîntemeiat.

La 12 august 2016, Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat de a considera recursul declarat de către Irina Arseni, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților, inclusiv a recurenteii la 04 iunie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire anexată la dosar (f. d. 141).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 12 iulie 2016, în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum denotă actele cauzei, Irina Arseni înaintând acțiunea în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al RM a solicitat recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale exprimat în răspunsul nr. A-1051/15 din 30 iunie 2015, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea indemnizației lunare pentru creșterea copilului Alina Arseni, născută la 28 ianuarie 2013, în mărime de 1577,63 lei, de la nașterea copilului și până la împlinirea de către aceasta a vârstei de 3 ani, recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne exprimat în răspunsul nr. 35/10-A-129/15 din 08 iunie 2015, obligarea Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne de a-i calcula și achita indemnizația lunară pentru creșterea copilului Alina Arseni, născută la 28 ianuarie 2013, în mărime de 1577,63 lei, de la nașterea copilului și până la împlinirea de către aceasta a vârstei de 3 ani și încasarea de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul ei a cheltuielilor de judecată, totodată prin cererea depusă la 15 februarie 2016, Irina Arseni, reprezentată de avocatul

Veaceslav Brăteanu a solicitat repunerea în termenul de adresare cu cerere de chemare în judecată împotriva Departamentului Poliției de Frontieră cu privire la acordarea indemnizației de concediu pentru îngrijirea copilului minor Alina Arseni, până la vârsta de 3 ani.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a recunoscut ilegal răspunsul Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne nr. 35/10-A-129/15 din 08 iunie 2015 și a obligat Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne să calculeze și să achite în beneficiul Irinei Arseni indemnizația pentru creșterea copilului Alina Arseni, născută la 28 ianuarie 2013, lunar a câte 30 % din salariul mediu pe perioada 28 ianuarie 2013 - 03 februarie 2014. În rest, acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Judecând apelul declarat de Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne, instanța de apel a casat hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 18 februarie 2016 în partea admiterii acțiunii și a emis în această parte o nouă hotărâre prin care a fost respinsă cererea privind repunerea cererii de chemare în judecată în termen depusă de către Irina Arseni, reprezentată de avocatul Veaceslav Brăteanu și respinsă acțiunea Irinei Arseni împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea calculării și achitării indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Instanța de recurs, analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios ajunge la concluzia că instanța de apel neîntemeiat a dispus respingerea acțiunii Irinei Arseni împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În susținerea opiniei enunțate, se vor reține prevederile art. 14 din Legea contenciosului administrativ, potrivit cărora persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Conform art. 16 alin. (1) din Legea menționată, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit nici un răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte a actului respectiv și repararea pagubei cauzate, iar conform alin. (2) al aceluiași articol, acțiunea poate fi înaintată nemijlocit instanței de contencios administrativ în cazurile expres prevăzute de lege și în cazurile în care persoana se consideră vătămată într-un drept al său prin nesoluționarea în termen legal ori prin

respingerea cererii prealabile privind recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate.

Iar, conform art. 17 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ, termenul de adresare în instanța de contencios administrativ curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri; c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

Astfel, în interpretare corectă a prevederilor legale enunțate este de înțeles că termenul de sesizare a instanței de contencios administrativ curge, fie de la data comunicării răspunsului la cererea prealabilă, fie de la data expirării termenului de 30 de zile în care autoritățile indicate erau obligate să examineze cererea prealabilă.

Materialele cauzei denotă că la 02 iunie 2015, Irina Arseni a depus la Departamentul Poliției de Frontieră a Ministerului Afacerilor Interne cererea prealabilă, prin care a solicitat calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului Alina Arseni, pentru perioada 28 ianuarie 2013 – 03 februarie 2014, în mărime de 30 % din venitul mediu lunar realizat în ultimele 12 luni calendaristice până la nașterea copilului (f. d. 24-25).

Ca urmare, prin răspunsul nr. 35/10-A-129/15 din 08 iunie 2015, Departamentul Poliției de Frontieră a Ministerului Afacerilor Interne i-a comunicat Irinei Arseni că pentru a beneficia de indemnizația pentru creșterea copilului, urmează să se adreseze Casei Teritoriale de Asigurări Sociale (f. d. 26-27).

În aspectele enunțate, se constată că Departamentul Poliției de Frontieră a Ministerului Afacerilor Interne, nu a respins cererea prealabilă ca depusă tardiv, or, aspectul dat ține doar de competența organului administrativ căruia i-a adresată cererea prealabilă, instanța de judecată urmând să se expună numai asupra termenului prevăzut de art. 17 din Legea contenciosului administrativ, adică ce ține de termenul de adresare în judecată.

Cererea de chemare în judecată a fost depusă de Irina Arseni la 07 iulie 2015, prin urmare în interiorul termenului de 30 zile, prevăzut de art. 17 din Legea contenciosului administrativ.

În această ordine de idei, fiind cert că Departamentul Poliției de Frontieră a Ministerului Afacerilor Interne, prin răspunsul din 08 iunie 2015, nu a respins cererea prealabilă depusă de Irina Arseni ca tardivă, se constată că cererea de chemare în judecată depusă la 07 iulie 2015, de către Irina Arseni este depusă în termen.

Față de cele ce preced, se stabilește că concluzia instanței de apel cu privire la respingerea acțiunii Irinei Arseni împotriva Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție este neîntemeiată, fiind cert că instanța de apel a interpretat și aplicat incorect dispozițiile legale incidente.

Pentru considerentele expuse, se impune admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, or instanța de apel nu s-a expus cu privire la fondul cererii de apel declarat de Departamentul Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Irina Arseni.

Se casează decizia Curții de Apel de Chișinău din 26 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Irinei Arseni împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Departamentului Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative, obligarea calculării și achitării indemnizației pentru creșterea copilului minor până la împlinirea vârstei de 3 ani și se remite pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru judecarea apelului în fond, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Ala Cobăneanu